

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
- УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ -

1.12.2010. године

323-07-06483/2010-05/1

Омладинских бригада 1, Београд

тел/факс: 011 2602 320

е-маил: vetuprava@minpolj.gov.rs

УПУТСТВО

о начину одређивања категорија газдинстава на којима се држе и узгајају свиње у погледу хигијене и биосигурности и начину уношења података о обележавању и регистрацији свиња у Централну базу

Овим Упутством се ближе дефинише начин одређивања категорије газдинства на коме се држе и узгајају свиње, у складу са стратегијом спречавања, сузбијања и искорењивања заразне болести класична куга свиња код домаћих и дивљих свиња као и уношење појединих података у Централну базу.

Категоризација газдинстава на којима се држе/узгајају свиње има за циљ подизање нивоа биосигурносних мера, као општих превентивних мера и смањење ризика од појаве и ширења болести класична куга свиња. Предузимање неопходних хигијенских, превентивних и заштитних мера је у интересу власника, односно држаоца свиња на газдинству, као и надлежне ветеринарске организације и биће од значаја у случају појаве болести и процене вредности за надокнаду штете и других активности.

Категоризација газдинства ће се вршити на основу процене испуњености биосигурносних мера, спровођења мера чишћења и дезинфекције на газдинству (хигијене), контроле кретања животиња, људи, хране за животиње, опреме и средстава, контроле глодара, спречавања уласка других сисара, птица, глодара, дивљих животиња, као и спровођења мера здравствене заштите свиња. На основу ових критеријума газдинства на којима се држе и узгајају свиње подељена су у пет категорија и то:

- 1. КОМЕРЦИЈАЛНА ФАРМА – РЕГИСТРОВАНИ, ОДОБРЕНИ ОБЈЕКАТ ЗА ДРЖАЊЕ И УЗГОЈ СВИЊА:** Представља објекат који испуњава прописане услове; уписан је у Регистар објеката; на коме се спроводе све мере здравствене заштите, са највишим нивоом биосигурносних мера и хигијене;
- 2. ПОРОДИЧНА ФАРМА ТИП А:** Представља газдинство на коме се налази велики број животиња, које снабдева тржиште живим свињама и на коме се спроводе све мере здравствене заштите, са високим нивоом биосигурносних мера и хигијене.
- 3. ПОРОДИЧНА ФАРМА ТИП Б:** Представља газдинство на коме се налази велики број животиња, које снабдева тржиште живим свињама а на коме се не спроводе, делимично се спроводе, или се спроводе само неке хигијенске и мере здравствене заштите, са недовољним нивоом биосигурносних мера.

4. **СЕОСКО ГАЗДИНСТВО:** Представља сеоско газдинство, на коме се држи мали број свиња и то за сопствене потребе домаћинства власника а на коме је ниво здравствене заштите, биосигурносних мера и хигијене низак и неефикасан.
5. **ГАЗДИНСТВО СА ДРЖАЊЕМ СВИЊА НА ОТВОРЕНОМ:** Представља газдинство на коме се свиње држе на отвореном, полуотвореном, неограђеном или полуограђеном простору, које могу доћи у контакт са другим животињама, посебно дивљим и са веома ниским нивоом здравствене заштите и/или биосигурносних мера.

Табеларни приказ категорија газдинстава са критеријумима за категоризацију дат је у прилогу Упутства.

Одређивање категорије газдинства на којем се држе/узгајају свиње вршиће ветеринар из ветеринарске организације која је овлашћена за спровођење Програма мера здравствене заштите животиња на том газдинству и то приликом вршења обележавања и вакцинације свиња против ККС, на основу стручне процене. Уколико је извршено обележавање и вакцинација свиња на газдинству, категоризација ће се извршити приликом обављања обавезног активног надзора. Категоризација ће се обавити на свим газдинствима са свињама у периоду децембар 2010 – јун 2011. године.

Уколико власник свиња одбија да се на газдинству изврши обележавање и вакцинација свиња, одговорно лице овлашћене ветеринарске организације ће одмах, писаним путем, обавести надлежног ветеринарског инспектора, како биле наложене и спроведене прописане корективне мере.

Одређена категорија газдинстава ће бити назначена и уписиваће се у рубрику „2. Категоризација газдинства“ у новој Потврди о обележавању и вакцинацији свиња против болести класична куга свиња. До издавања новог обрасца и утроска постојећих, у важећим потврдама ће се уписати категорија газдинства у десном углу обрасца (нпр. «3. Породична фарма тип Б») како би се у ветеринарској организацији тај податак уписао у Централну базу.

Ветеринар који спроводи Програм мера или лечење на газдинству, дужан је да сваки нелегалан промет и друге неправилности на газдинству, које су у супротности са важећим прописима, посебно уколико могу проузроковати или утицати на појаву и ширење нарочито оопасних заразних болести животиња или зооноза, одмах пријави надлежном ветеринарском инспектору, ради предузимања одговарајућих мера.

Ветеринар може за свако газдинство да попуни и Упитник (*Прилог 4: УПИТНИК ЗА ГАЗДИНСТВА СА СВИЊАМА - ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА, ОБЕЛЕЖАВАЊЕ, ХИГИЈЕНА, БИОСИГУРНОСНЕ МЕРЕ*), након разговора са власником и увида у стање на газдинству. Те податке ветеринарска организација може унети у Централну базу за свако газдинство што ће бити приказано на фактурном извештају и биће додатно плаћено од стране Министарства (65 динара по газдинству, са осталим подацима на потврди укупно 80 динара). Образац Упитника може се преузети у Централној бази.

НАПОМЕНА: у рубрику «УКУПАН БРОЈ СВИЊА» на Потврди, уноси се укупан број свиња на целом газдинству који је утврђен тог дана када се попуњава Потврда и представљаће попис свиња на пом газдинству. Тај број обично није исти као и укупан број обележених или укупан број вакцинисаних свиња.

ДИРЕКТОР

др Зоран Мићовић

ПРИЛОГ 1

**КАТЕГОРИЈЕ ГАЗДИНСТАВА НА КОЈИМА СЕ ДРЖЕ/УЗГАЈАЈУ СВИЊЕ
И ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈУ ГАЗДИНСТАВА**

(ове смернице су оштег карактера и не морају бити све задовољене да би се газдинство сврстало у одређену категорију)

1. КОМЕРЦИЈАЛНА ФАРМА - ОДОБРЕНИ ОБЈЕКАТ ЗА УЗГОЈ И ДРЖАЊЕ СВИЊА (висок ниво хигијене и биосигурносних мера)		
Општи био-сигурносни критеријуми	Мере чишћења и дезинфекције	Здравствена заштита
1.1 Контролисано увођење свиња у објекат	2.1 Прање под високим притиском	3.1 Вакцинација
1.2 Коришћење ВО уместо природног парења	2.2 Прање под ниским притиском	3.2 Кастрација
1.3 Карантин за новонабављене и болесне животиње	2.3 Чишћење/дезинфекција возила	3.3 Вођење евиденције лечења у објекту
1.4 Контролисан улаз на фарму и евиденција о уласцима на фарму	2.4 Чишћење/дезинфекција просторија	3.4 Вођење евиденције угинућа и побачаја са пријављивањем случајева ветеринару и лабораторијским испитивањима
1.5 Добра изолација у односу на околна газдинства	2.5 Чишћење/дезинфекција обуће, одеће и опреме	
1.6 Заштитне мреже на прозорима објеката	2.6 Дезинсекција и дератизација	
1.7 Контрола кретања на фарми	2.7. Евиденција о мерама чишћења и дезинфекције	
1.8 Коришћење специјалне одеће и обуће и добра хигијена радника на фарми		
1.9 Производња по типу "све унутра - све напоље"		
1.10 Простор за одлагање стајског ђубрета		
1.11 Утоварна рампа		

2. ПОРОДИЧНА ФАРМА ТИП А:

- (висок ниво хигијене и биосигурносних мера)

Општи био-сигурносни критеријуми	Мере чишћења и дезинфекције	Здравствена заштита
1.1 Контролисано увођење свиња на газдинство	2.1 Прање под високим притиском	3.1 Вакцинација
1.2 Коришћење ВО уместо природног парења	2.2 Прање под ниским притиском	3.2 Кастрација
1.3 Карантин за новонабављене и болесне животиње	2.3 Чишћење/дезинфекција возила	3.3 Вођење евиденције лечења на газдинству
1.4 Контролисан улаз на фарму и евиденција о уласцима на фарму	2.4 Чишћење/дезинфекција просторија	3.4 Вођење евиденције угинућа и побачаја са пријављивањем случајева ветеринару и лабораторијским испитивањима
1.5 Добра изолација у односу на околна газдинства	2.5 Чишћење/дезинфекција обуће, одеће и опреме	
1.6 Заштитне мреже на прозорима објеката	2.6 Дезинсекција и дератизација	
1.7 Контрола кретања на фарми	2.7. Евиденција о мерама чишћења и дезинфекције	
1.8 Коришћење специјалне одеће и обуће и добра хигијена радника на фарми		
1.9 Производња по типу "све унутра - све напоље"		
1.10 Простор за одлагање стајског ђубрета		

3. ПОРОДИЧНА ФАРМА ТИП Б:

(низак ниво хигијене и биосигурносних мера)

Општи био-сигурносни критеријуми	Мере чишћења и дезинфекције	Здравствена заштита
1.1 Контролисано увођење свиња на газдинство (непотпуно, без евиденције)	2.1 Прање под ниским притиском	3.1 Вакцинација
1.2 Коришћење ВО или природног парења	2.2 Чишћење/дезинфекција просторија	3.2 Кастрација
1.3 Лоша изолација у односу на околна газдинства, могућ контакт са другим газдинствима и животињама	2.3 Чишћење/дезинфекција обуће, одеће и опреме	3.3. Нема података о лечењима и вакцинацији
1.4 Држање различитих старосних категорија свиња заједно	2.4 Дератизација (нередовна, без евиденције)	3.4. Не пријављују се угинућа и побачаји ветеринару
1.5 Држање различитих врста животиња одвојено		3.4 Не врше се лабораторијска испитивања угинућа

4. СЕОСКО ГАЗДИНСТВО:

(низак ниво хигијене и биосигурносних мера)

Општи био-сигурносни критеријуми	Мере чишћења и дезинфекције	Здравствена заштита
1.1 Дворишни начин држања	2.1 Прање под ниским притиском	3.1 Вероватноћа паразитарних инфекција
1.2 Лоша изолација у односу на околна газдинства		3.2 Вакцинација
1.3 Могућност контакта са другим свињама		3.3 Кастрација
1.4 Држање различитих старосних категорија свиња заједно		
1.5 Држање различитих врста животиња заједно		
1.5 Могућност исхране свиња термички необрађеним помијама		

5. ГАЗДИНСТВО СА ДРЖАЊЕМ СВИЊА НА ОТВОРЕНОМ:

(низак ниво хигијене и биосигурносних мера)

Општи био-сигурносни критеријуми	Мере чишћења и дезинфекције	Здравствена заштита
1.1 Држање свиња на отвореном	Нередовне мере или нема мера	3.1 Вероватноћа паразитарних инфекција
1.2 Држање различитих врста животиња заједно		3.2 Вакцинација се не спроводи или се нередовно спроводи
1.3 Држање различитих старосних категорија свиња заједно		3.3. Нема евиденције о болестима, угинућима, побачајима, лабораторијским испитивањима
1.4 Могућност контакта са другим свињама и са дивљим свињама		
1.5 Могућност исхране свиња термички необрађеним помијама		

Прилог 3: Изглед прозора на апликацији за обележавање и вакцинацију свиња

Unos podataka
Obeležavanje i vakcinacija
Revakcinacija

Pretraga podataka
Lista potvrda
Ušne markice

Potvrda

o obeležavanju i vakcinaciji svinja protiv bolesti klasična kuga svinja (KKS)

Serijski broj potvrde:

1. Podaci o gazdinstvu (imanju)

Veterinarski identifikacioni broj gazdinstva (tip imanja) **709689000038**

Vlasnik - držaoc imanja (JMBG) **RAJKO JANKOVIĆ (0709975762628)**

Adresa imanja **POPOVAC , POPOVAC, VELIKO GRADIŠTE**

Vlasnik - držaoc svinja (JMBG) **RAJKO JANKOVIĆ (0709975762628)**

Adresa vlasnika svinja **POPOVAC , POPOVAC, VELIKO GRADIŠTE**

Udaljenost do najbližeg imanja na kome se uzgajaju svinje **manje od 100 m**

Da li se bolest KKS pojavila na imanju u toku poslednjih 12 meseci **Ne**

Kategorija imanja **Nepoznato**

- Nepoznato
- Komercijalna farma
- Porodična farma tip A
- Porodična farma tip B
- Seosko gazdinstvo
- Gazdinstvo za držanje svinja na otvorenom

2. Obeležavanje svinja

Proizvođač **A** Do

3. Vakcine

Vakcina **VZ "Zemun" - Lavir-K**

4. Podaci o kategorijama životinja

Starost-kategorija svinja	Ukupan broj životinja	Ukupan broj vakcinisanih životinja	Ukupan broj obeleženih životinja
1. Prasad mlađa od 45 dana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Prasad starija od 45 dana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Tovljenici	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Krmače ili nazimice	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Nerastovi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ukupno	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ukupno naplaćeno			<input type="text"/> din.

Datum Veterinar

Категорија газдинства се уноси приликом уноса података о обележавању и вакцинацији свиња избором једне од понуђених опција из падајуће листе „Категорија имања“

Прилог 4: УПИТНИК ЗА ГАЗДИНСТВА СА СВИЊАМА -
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА, ОБЕЛЕЖАВАЊЕ, ХИГИЈЕНА, БИОСИГУРНОСНЕ МЕРЕ

Идентификациони број газдинства (имања):

1	Да ли власник редовно обавештава станицу о потреби спровођења Програма мера (новорођене животиње, захтев за вакцинацијом свиња) у прописаном року?	ДА	НЕ
2	Да ли се редовно спроводи Програм мера код свиња?	ДА	НЕ
3	Да ли је вршен ветеринарски надзор овог газдинства од стране овлашћене ветеринарске станице у протекла 4 месеца?	ДА	НЕ
4	Да ли се вакцинација свиња на овом газдинству вршила у протеклих 12 месеци?	ДА	НЕ
5	Да ли власник поседује евиденције о лечењима и угинућима животиња?	ДА	НЕ
6	Да ли су свиње на газдинству обележене по пропису?	ДА	НЕ
7	Да ли се за газдинство редовно издају Уверења о здравственом стању?	ДА	НЕ
8	Да ли власник животиње пријављује ветеринару сваку сумњу на болест и симптоме болести (укључујући и побачаје и угинућа)?	ДА	НЕ
9	Да ли су вршене анализе због угинућа и побачаја код свиња у протеклих 12 месеци?	ДА	НЕ
10	Да ли су објекти са свињама ограђени, постоји систем за спречавање уласка глодара, птица и других животиња, спроводи се чишћење, дезинфекција и дератизација и контролисани улазак људи?	ДА	НЕ
11	Да ли се газдинство налази на безбедној удаљености од депонија смећа?	ДА	НЕ
12	Да ли се на газдинству поштује забрана коришћења помија у исхрани свиња?	ДА	НЕ
13	Да ли се свиње држе у затвореном простору (мала могућност контакта са другим животињама)?	ДА	НЕ
14	Да ли газдинство има одговарајуће услове у погледу хигијене, евиденције и биосигурности?	ДА	НЕ
15	Да ли чланови домаћинства избегавају дивље свиње и не баве се ловом?	ДА	НЕ
16.	Напомена:		

ОПШТА ПРОЦЕНА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА МЕРА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ, ОБЕЛЕЖАВАЊА ЖИВОТИЊА И БИОСИГУРНОСНИХ УСЛОВА НА ОВОМ ГАЗДИНСТВУ: (заокружује др.вет.мед. према доступним подацима и на основу самостално донетог стручног мишљења)	
1.	Незадовољавајуће
2.	Делимично задовољавајуће (поједини параметри нису испуњени)
3.	Задовољавајуће (већина параметара испуњена)
4.	Без примедби (сви параметри потпуно испуњени)

Датум _____

Потпис власника / држаоца свиња _____

(Рег. број и потпис ветеринара)

Прилог 4: Изглед интернет странице у Централној бази на коју се уносе подаци из Упитника

VetUp - Windows Internet Explorer
http://212.200.143.67/VetUp/ObeleavanjeSvinja/Unos/Upitnik.aspx

VetUp
vaccinacija
Revakcinacija
Pretraga podataka
Lista potvrda
Ušne markice

Identifikacioni broj gazdinstva (imanja):

Da li vlasnik redovno obaveštava stanicu o potrebi sprovođenja Programa mera (novorođene životinje, zahtev za vakcinacijom svinja) u propisanom roku? Da Ne

Da li se redovno sprovodi Program mera kod svinja? Da Ne

Da li je vršen veterinarski nadzor ovog gazdinstva od strane ovlašćene veterinarske stanice u proteklih 4 meseca? Da Ne

Da li se vakcinacija svinja na ovom gazdinstvu vršila u proteklih 12 meseci? Da Ne

Da li vlasnik poseduje evidencije o leženjima i uginućima životinja? Da Ne

Koji je ukupan broj svinja na gazdinstvu koje nisu obeležene po propisu? Da Ne

Da li se za gazdinstvo redovno izdaju Uverenja o zdravstvenom stanju? Da Ne

Da li vlasnik životinje prijavljuje veterinaru svaku sumnju na bolest i simptome bolesti (uključujući i pobačaje i uginuća)? Da Ne

Da li su vršene analize zbog uginuća i pobačaja kod svinja u proteklih 12 meseci? Da Ne

Da li su objekti sa svinjama ograđeni, postoji sistem za sprečavanje ulaska glodara, ptica i drugih životinja, sprovodi se čišćenje, dezinfekcija i deratizacija i kontrolisani ulazak ljudi? Da Ne

Da li se u blizini gazdinstva nalazi deponija đubra? Da Ne

Da li se u ishrani svinja koriste pomije? Da Ne

Da li se svinje drže na otvorenom prostoru? Da Ne

Da li gazdinstvo ima odgovarajuće uslove u pogledu higijene, evidencije i biosigurnosti? Da Ne

Da li se neki član domaćinstva bavi lovom? Da Ne

OPŠTA PROCENA SPROVOĐENJA PROGRAMA MERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, OBELEŽAVANJA ŽIVOTINJA I BIOSIGURNOSNIH USLOVA NA OVOM
GASDINSTVU

Izaberite
Nezadovoljavajuće
Dovoljno zadovoljavajuće (pojedini parametri nisu ispunjeni)
Zadovoljavajuće (većina parametara ispunjena)
Bez primedbi (svi parametri potpuno ispunjeni)
Izaberite

Internet | Protected Mode: On 115% 11:31 PM